

MILOŠ URBAN

argo

KAR

Pohřební hostina za jedno město

argo

Pohřební hostina za jedno město

M I L O Š
U R B A N
argo

K A R
Pohřební hostina za jedno město

Copyright © Miloš Urban, 2019

© Argo, 2019

Cover photo © Miloš Urban, 2019

Flyleaf photo © David Macháček, 2019

ISBN 978-80-257-2768-3 (váz.)

ISBN 978-80-257-2871-0 (e-kniha)

Geologická povaha nejranější horniny s jejími velepodivuhodnými nepravidelnostmi, na kterých se nakonec usadila velká uhelná ložiska, kde se pak vyskytly podzemní požáry, skýtá příležitost k tolika nejrůznějším pozorováním, že lázeňský host zapomene na sebe a své neduhy a pro samé myšlenky nemyslí.

Goethe

Ztratil jsem svět. Sám v sobě chcípám. Kdysi
 snad zrozen Štěstěnou,
pak jí i sveden – tu s cejchem incestníka
dostal jsem skříňku zdobenou
a zbrkle ji políbil... Byla však Pandořina,
skříň hnusných laskomin, kde skrytý je
 vrah: má vina.

volně podle Goetha

Milovat, a zůstat při smyslech? To nedo-
kážou ani bohové.

volně podle Publilia Syra

Julián se nakonec přece jen vrátil. Po všech těch letech. Byť na chvílku. Kvůli dopisu.

Když vystoupil z autobusu, zjistil, že nenávidí k rodnému městu z něj vyprchala. Na dálku cítil v nose prameny, tu slanou, minerální vůni podzemí.

Anebo ne, taková vůně není. Taková vůně je fikce. Kdo ví, jestli něco cítil. Doufal, že v něm není lhostejnost, s tou přece nepřijel. Ihned zapochyboval, zda rozhodnutí přijet bylo správné. Kde jsou emoce?

Chyběly mu. Byl by bral i ty negativní. Ale necítil nic. Přijel do města v západních Čechách. Jako by přijel do Plzně, Stříbra nebo Chebu.

Sedl si na lavičku, kufr postavil vedle a z kožené brašny vytáhl mobil a brýle na čtení. Brýle si nasadil na nos a v telefonu našel ve stažených souborech ofocený dopis. Skutečný dopis, ne mail nebo textovku. Dopis psaný na počítači, přesto dopis – v dnešní době. Přišel do redakce vytištěný na kancelářském papíře. Adresovaný jemu. Složený do starodávné obálky 4 : 3, bílé, bez označení odesílatele. Obyčejný papír, obyčejná obálka, obyčejná zásilka, žádný podpis. Svérázný anonym. Kdyby ho Česká pošta ztratila, nikdo by se nedozvěděl, co obsahuje. Nikdy by adresátovi nedošel.

Týkal se případu, nebo spíš dvou případů, o nichž se toho dost napsalo a odvysílalo. I v cizině, hlavně v Německu a Rusku. Ale Karlovy Vary jsou příliš lokální, než aby strhly pozornost celého světa. Nezajímají třeba ani Španěly, ani Skandinávce.

Podivný případ karlovarských kanibalů se tedy nedočkal adekvátního mediálního pokrytí, o to cennější jsou dvě knihy, které jej popisují. Jednou je tento subjektivní román, druhou objektivní non-fiction sepsaná autorem, který se v této knize párkrát objeví.

Jak může něco takového nezaujmout, jen tak si zaniknout? ptával se Julián v pozdějších letech.

Odpověď pochopil už tady a teď, jen si to nehodlal připustit: Karlovy Vary jsou městem zanikání. Není nic jednoduššího než umřít. Člověk, který ví, že to nejlepší má za sebou; ví i to, že má za sebou též všechno, co nebylo nejlepší, ale aspoň to stálo za to. I některá města si to přejí. Eutanazii. Jenom se vypnout.

Julián se sem nikdy nemínil vrátit, ale teď je tady důvod: černý na bílém v jeho prstech svírajících mobil. Aspoň něco, co mezi nimi během let neproteklo.

Časopis *Fokus*

Julián Uřídil, spolupracovník redakce

Karlovo náměstí 40

Praha 2, 128 00

Nazdar, Juliáne.

Dlouho jsi nedostal líbesbríf, co? Je tak romantické vracet se ke starejm způsobům, kdepak Messenger. O tolik lepší než

všechny ty smajlíky a srdíčkový emotikony. Dole nenajdeš podpis, ale stejně asi uhodneš, kdo ti píše, tedy pokud to dočteš. Jako že doufám, že jo. Hrubky doufám nejsou, sekretářce tentokrát nediktují, píšu sám, vytištěno je to na anonymní soukromý domácí tiskárně, která už neexistuje, stejně jako notebook, na kterým psáno. (Teď bych sem dal smajlík, ale jde o ztraceně vážnou věc. O které něco víš z internetu i z vašeho časopisu, ale moh bys vědět víc, kdybys chtěl. Jako že budeš chtít, to se vsadím. Tady to máš.)

Četl jsem tvoji knížku. Pak ještě dvě. Ty tvoje vraždy. Nejsi psychopat? Vždycky jsem si to o tobě myslel. Už tenkrát. I některý tvý povídky znám. My tady na venkově, odkud jsi zdrhnul do velkoměsta, taky občas čteme, věřil bys tomu?

No a tak tohle teď tady ve Varech máme a jsme z toho v hajzlu. Jako bys nám to předepsal, aby ses pomstil. Já vím, žeš mě nesnášel, ale dneska jsme kamarádi, doufám. Fakt doufám. Věděli jsme o sobě, holky o nás věděly, a my o nich. Co jsme si, to jsme si, teď dělají tyhle kraviny naše děcka, akorát že se bojí pohlavních nemocí ještě víc než tenkrát my. Máš děti? Já mám, už fucking teenagers, dvě zdravý a krásný holky. Jsem rozvedenej, ty asi konečně taky, normální stav, kdo není? Rozvedenej dvakrát: ještě normálnější. Teď chodím s holkou, co je dvakrát mladší než já, ale nikdo to moc neví, teď teda ty, v práci vražedná drbárna, proto spolu jezdíme spát (s tou holkou) na různý místa, přece jenom ten druhej rozvod ještě není uzavřenej.

To píšu, abych trochu polidštil důvod toho psaní, tomu ty jistě jako známej autor rozumíš. Povím ti, jak to vidím: jako bys to tady tenkrát před odchodem do Prahy na študia nachystal

*jako dálkově časovanou bombu ty sám. Takže, Juliáne, ty sta-
rej latentní vrahu –*

*Pátýho března to začlo a mělo to i skončit, když ta ženská,
co pokousala toho chlapa, spáchala sebevraždu. Četl jsi o tom,
ale neviděl jsi záběry z kamer. A tím to neskončilo, má to po-
kračování. Druhá vražda se odehrála nedávno, na golfovém
hřišti, pachatel se pak vrhnul pod auto. Jestli mi něco připo-
míná tvý knížky, pak tohle.*

*Pokud vím, vyšetřovatelé nemají žádnou stopu, vodítko,
mezi těma případy až na podobnost není spojitost. Jestli se
to bude opakovat – a já se obávám právě toho –, pod poklič-
kou to moc dlouho neudržíme. Ale tohle bych s tebou raděj
probral osobně.*

*Tady ve Varech je to skutečnost, žádnéj příběh. A já mám
strach o svoji mladou partnerku a samozřejmě o svý dcery.*

*Jestli se ukážeš a pro naše záhadný vraždy a sebevraždy za-
hoříš, budeš z toho něco mít. V jednom rozhovoru jsi řekl, že
máš autorskou krizi. Tady na tebe čeká materiál!*

Podepsán:

Anonymní ctitel pana spisovatele.

*P. S. „Oběť je jen nositelem dokonalé vraždy.“ Tos někoho cito-
val ve svý starý knížce? Takže pochopíš, proč tě Vary potřebu-
jou. A proč tě žádám za naše město, ale nemůžu se podepsat.*

*Chtě nechtě se musel i po dvanáctém přečtení pousmát. Zvedl
oči od dopisu a soubor zavřel, zapálil si cigaretu a rozhlédl se
po autobusovém nádraží. Padal soumrak a vzduch byl aseptic-
tický. Žádné naftové zplodiny, žádné mačkanice na nástupištích.*

Na západě náznak růžových červánků, ale dneska už to nestihnou.

Vdechoval kouř, viděl město mrtvých dětí (jo, tímhle přirovnáním je jeho starý negativní vztah pěkně umocněný), bez pořádné vysoké školy, smrdící korunou, smrdící dolarem a eurem, dokonce i tím mizerným rublem, smrdící jakoukoli měnou, kterou je ještě někdo ochoten přinést. Chudoba a bída, špína, kam se podíval. Ošklivost, pestrobarevné vývěsní štíty, vybledlé polepové reklamy z devadesátek, ohavné jako v zemích třetího světa. Žádný vkus, žádný styl, žádný jednotící princip, jímž by exkluzivní místo vizuálně působilo na návštěvníka, který chce být oslněn. Město českých a ruských nápisů, které se vzájemně překládají do výkřiku: Jsem na kolenu, potřebuju investora, pomoš. Ne že by to v Praze bylo o tolik lepší, ale lepší to je.

Zvedl se mu žaludek. Cigarety potřeboval stejně, jako je nesnášel. Možná to dělaly hrůzné fotky na krabičkách. Jako kuřák se jimi nechával děsit, ale zároveň věděl, že on takhle nedopadne. Někdo jiný možná, ale on ne, tak proč s tím otravují jeho? Hrozba však zůstávala někde vzadu v mozku, v krajině potlačovaných obav. A když si zapálil první druhou třetí dopoledne, chtělo se mu zvracet.

Zvedl se z lavičky, vysunul rukojeť pojízdného kufru a zamířil k prvnímu taxíku v řadě. Měl zamluvený pokoj v hotelu Burian, poskytujícím pobytové a lázeňské služby.

Víra tvá tě uzdravila, pomyslel si. To se hezky řekne. Často je to naopak.

Přijel do pohádkového města svého dětství a dospívání, uřednických let, na která by, kdyby to šlo, s chutí zapomněl.

Choval Vary v nenávisti od svého odchodu na vysokou, kdy si uvědomil, že je nenáviděl už předtím, minimálně po druhou polovinu čtyřletého studia ve vzdělávacím ústavu pro deprivované dorostence zvaném gymnázium. Těch ostud, těch čtyřek a pětek z nepochopitelných, nikdy nepochopených předmětů. Těch slz, za které se jako kluk styděl, zatímco holky po testech bulely pravidelně (až na ty, co byly geniální, ale ty si to zas pokazily svým chováním). Nechápal, že to tu vůbec dopracoval k maturitě. Měl se dát vyhodit už v prváku a jít na nějakou uměleckou školu, jakoukoli, kam by ho vzali. Nešlo mu o nic jiného než o fantazii, kterou tehdy na rozdíl ode dneška překypoval, ale tady na takového žáčka nebyl nikdo zvědavý. A on to na oplátku gymplu nikdy neodpustil.

Zahřálo ho, že se mu vrátila stará ledová animozita vůči tomu strašnému městu. Tak přece jen něco. Furt lepší než vlažná lhostejnost, to se ví už dávno.

Koneckonců, nejistá dráha spisovatele byla lepší volbou než jistota Karlových Varů, města ustrnulého v historii, nerozhodnutého, komu by se mělo otvírat a komu sloužit; město je malý stát, má poskytovat bezpečí a možnosti. A pohostinnost. Kdysi Němci a Rusové. Rusové vždy. Nejdřív chudí a vysmívání, po svém způsobu nadutí a neomalení, poté ti bohatí v drahých autech. Krátký čas Američané. Začátek devadesátek. Němci na ústupu, na cestě ke sjednocení. Vary zůstaly pro Rusy.

Jenomže k čemu jsou Rusové dobří, když už nevozí ani peníze?

Tehdy to bylo jiné. Do malých lázní v západních Čechách jako by se přestěhoval celý rozpadlý Sovětský svaz, jako by

se jednalo o naše provinční Monte Carlo nebo Cannes. Pohlednicová silueta města, léčivé prameny, ruský kostel se zlatými báněmi jako symbol těch, kteří to tu celé koupí, podplatí a po ekonomické blokádě přivedou na buben.

Jsme v mezidobí. Tenhle děj se tady právě odehrává. Že sem kdysi jezdil Johann Wolfgang von Goethe, a to na základě aktuálních Kurlistů, aby se sešel s význačnými muži a krásnými ženami, je úplně jedno. Město si prožilo svou první republiku, svá tři vejce do skla Vlasty Buriana, pak německý exces, a poté rudočeský. Ne že by si Slováci, kteří jezdili po roce osmačtyřicet, příliš stěžovali. Češi zas jezdili do slovenských Teplic, Starého Smokovce, Tatranské Lomnice. Juliánova babička byla od slovenského Prešova a přestěhovala se do českého Sokolova. Do slovenských lázní pak jezdila ob rok, ale nešťastnější byla, když dostala poukaz do Karlových Varů, vzdálených od Sokolova pouhých pár kilometrů. Zvláštní radost. Lázeňský dům Sanssouci. Byl se za ní jako malý kluk podívat a nešlo mu do hlavy, proč babička ty tři týdny nebydlí v bytě jeho rodičů naproti Thermalu, mohla by ho tak brát nahoru do bazénu každý den. Asi i babičky potřebují dovolenou.

Stejně jako všechna města i lázně mají svůj čas. Karlovy Vary ho měly. Pořád existují, pořád hostí toho, kdo přijede pít zdejší vodu nebo se v ní koupat. Požít víru v uzdravení, ponořit se do ní, věřit ve své zdraví v horkém vývěru. Mít čas pro sebe díky minerální vodě, nositelce krátkodobé jsoucnosti.

Hotel Burian byl milý, průměrný a předražený. Julián se ubytoval, a protože bylo teprve k večeru, vydal se za tím, kdo ho sem pozval. Nikoli kvůli tekuté víře, ale kvůli těm

nechutným vraždám. Došel k budově, kde předpokládal, že ho najde. Bylo to pár kroků od hotelu Thermal, v jehož stínu strávil na adrese I. P. Pavlova 36 tolik let života. Právě sem chodil jednou týdně do knihovny. A policejní ústředí bylo, co by kamenem dohodil, v podstatě naproti zadnímu průčelí. Jenže teď shledal, že je vše jinak – sídlí tu jen obvodní policejní oddělení.

Nasadil si brýle a zapátral v aplikaci. Zastavil taxík a nechal se odvézt na předměstí, do Dvorů, kde dříve, když byl kluk, byly leda tak kasárna, dílny, pneuservisy a brownfieldy.

Vystoupil a v úžasu si prohlížel nové, neznámé okolí, kde vyrostlo administrativní centrum a nová krajská knihovna, tolik betonu aby jeden pohledal. Zapálil si cigaretu, vykouril ji a pak radši ještě druhou.

Budova krajské policejní správy nebyla úplně nepřístupná, i když se tak tvářila. Řekl své jméno na vrátnici a předložil občanku. Na dotaz, zda je očekáván, pokrčil rameny a kývl hlavou. „Jdu k Weberovi,“ řekl. Strážný zavolal nahoru a pak přikývl i on. Julián prošel detektorem kovů, zavazadlo neměl. Mříž se otevřela, byl zběžně prořazován a prošel. Policajt mu nařídil vypnout mobilní telefon. Pak další mříž a schody. Otrásl se. Chtěl by ven, ale nezadržitelně mířil dovnitř. Bylo mu ještě hůř, než když tenkrát ráno co ráno vstupoval do budovy gymnázia a modlil se, aby už bylo páteční odpoledne a dva dny bez školy. V neděli v noci pak z čiré hrůzy z pondělka nemohl spát. Před třiceti lety. Hnusná doba. Hnusné roky.

Jiný strážný ho dovedl ke dveřím uprostřed chodby v patře. Julián řekl, že potřebuje na záchod. Policajt ukázal na dveře a požádal ho o mobil. Že mu ho potom vrátí. Julián na to,